

IJsselpad traject 10 Zwolle - Kampen

Auteur: Dolf Logemann

Lijnwandeling door het rivierenlandschap van de IJssel

Het traject van Zwolle naar Kampen is relatief lang, maar is ook een van de mooiste stukken van het IJsselpad. Het loopt grotendeels over een vrij liggend fietspad, met een fraai uitzicht over de rivier. Voorbij het buurtschap Spoolde en bij Wilsum loopt de route gedeeltelijk door de uiterwaard.

Routebeschrijving

1. Vanuit achterzijde Station Zwolle (uitgang Hanzelaan): straat oversteken en RD tussen kantoorgebouwen. U komt op een plein (Lübeckplein, met horeca)
2. Op plein rechts aanhouden en bij straat RA (Koggelaan)
3. 2e bruggetje LA (Lünenstraat)
4. Zo ver mogelijk RD tot aan brede watergang met voetpad (Lünenstraat wordt Lünenpad, daarna Izak Osstraat, een kleine nieuwbouwwijk)
5. Bij Zandweteringpad RA
6. Einde LA (Campus)
7. Bij spoorwegemplacement LA (Parallelweg)
8. Einde Parallelweg RA, richting tunnel onder spoorbaan.

Door de tunnel en vervolgens over de dijk (Het Engelse Werk)

10. Bij bankjes LA, graspad (vlak voor een restaurant)

Vanaf hier volgt het IJsselpad de route van het Hanzestedenpad (geel-rood gemarkeerd)

11. Einde graspad LA
12. Vlak vóór het einde van de dijk LA, via fietspad
13. Het fietspad passeert de IJsselbrug onderlangs. Einde fietspad RA en na 50 m tussen twee witte panden door (Katerveerdijk)
14. Sluizencomplex oversteken en aan overzijde LA. Na 50 m RA (Nilantsweg)
15. Nilantsweg geheel aflopen U loopt nu door het buurtschap Spoolde.
16. Voorbij huisnr. 105 LA. Aan het einde op de dijk gaan lopen. Aldaar RA richting (modern) sluizencomplex (Spooldersluis)
17. Sluis via de autoweg oversteken en aan overzijde van de brug LA (Spoolderenkweg), daarna Spoolderenkweg (fietspad)
18. Het fietspad loopt eerst langs het Zwolle - IJsselkanaal en buigt daarna af langs de IJssel. Voorbij deze bocht linksaf de uiterwaard in via graspad (struinroute).

19. Dit graspad volgen tot aan een asfaltweggetje. Ga hier RA loopverder tot u opnieuw bij de dijk aankomt.
20. Op de dijk LA. U volgt de dijk tot aan het dorp Wilsum. Dit is ongeveer 10 km vanaf het begin van de dijk.
21. Bij het begin van de bebouwing van Wilsum, bij wandelknooppunt G76, schuin links de dijk af, stukje graspad RD en door klaphek. Dit pad loopt eerst langs een waterplas en daarna langs de oever van de IJssel.
22. Het pad door de uiterwaard volgen tot wandelknooppunt G74 bij een kleine jachthaven. Aldaar RD langs het water en met het pad mee naar rechts, door het natuurgebied Scherenwelle

In Scherenwelle bloeien elk jaar in april de kievitsbloemen in de weilanden links en rechts van het pad.

23. Terug bij de dijk, bij wandelknooppunt G74, LA
24. U volgt de dijk tot voorbij de eerste brug (van de N764) waar u onder doorloopt.
25. Blijf zo ver mogelijk op de dijk lopen, ook als het fietspad naar beneden buigt. Pas bij een veerooster steekt u door naar het fietspad.
26. Waar de drukke Zwolseweg zich bij het fietspad voegt, gaat u onderlangs lopen, langs het riet en het water. Als dit graspad te drassig is kiest u voor het fietspad bovenop de dijk.
27. Na 500 m, rechts van u, tegenover de brug: Station Kampen.

Feitelijk ligt het station Kampen bij het plaatsje IJsselmuiden. Voor Kampen zelf steekt u de brug over. U staat dan vrijwel direct in het (fraaie!) historische centrum van deze oude Hanzestad.

Praktische informatie

Het IJsselpad is zelf niet gemarkeerd, maar dit deel komt echter volledig overeen met het Hanzestedenpad. Dit pad is geel-rood gemarkeerd.

De beschrijving vermeldt, tussen haakjes geplaatst cursief, consequent alle straatnamen. Dit is gedaan om de beschrijving te kunnen vergelijken met een topografische kaart of om gemakkelijker de weg te vragen. Echter, in het veld staan de straatnamen niet altijd aangegeven: naambordjes willen ter plaatse nog wel eens ontbreken.

Vrijwel de gehele route is hoogwatervrij. Slechts een klein deel van de route, bij Wilsum, loopt door de uiterwaard. Bij hoog water volgt u daar de dijk.

In de tekst worden de volgende afkortingen frequent gebruikt:

rechtsaf = RA

Linksaf = LA

Rechtdoor = RD

Openbaar vervoer

Het traject begint aan de achterzijde van het NS-station Zwolle en eindigt bij het NS-station Kampen. Zwolle en Kampen zijn met elkaar verbonden via een spoorlijn. Op de kaarten zijn ook de bushaltes aangegeven, voor zover deze in de buurt van de route liggen en voor zover er sprake is van een frequente dienstregeling. Raadpleeg bij voorkeur van tevoren de reisplanner (www.9292ov.nl) voor de vertrektijden. De bus in Wilsum rijdt zeer onregelmatig en niet in het weekend.

Horeca

- . in Zwolle op het Lübeckplein, direct achter het station
- . na circa 2,5 km Uitspanning Het Engelse Werk, direct aan de dijk
- . na circa 5,5 km Vreugdehoeve, Zalkerveerweg 20
- . na circa 7 km in Veecaten, bij het voetveer naar Zalk
- . in IJsselmuiden bij het station
- . in Kampen aan de overzijde van de Stadsbrug

Achtergrondinformatie

Katerveersluizen

In tegenstelling tot wat veel mensen denken ligt Zwolle oorspronkelijk niet aan de IJssel, maar aan het Zwarte Water. Pas in 1818 werd vanuit het centrum een verbinding gelegd met de IJssel: de Willemsvaart, genoemd naar de toenmalige vorst Koning Willem I. Op de grens met de IJssel werd een sluiscomplex aangelegd: de Katerveersluizen. Deze zijn later vervangen door de veel grotere Spooldersluis in het Zwolle - IJsselkanaal, even verderop in de route.

De Vreugdehoeve

Op korte afstand van de dijk, aan de Zalkerveerweg, ligt op nr. 20 de Vreugdehoeve, een biologisch melkschapen- en melkgeitenboerderij met een uitgebreid terras, een boerderijwinkel en een informatiepunt. De Vreugdehoeve is goed herkenbaar aan de vlaggen van o.a. Natuurmonumenten. Neem bij wandelknooppunt J13 het pad RA naar de boerderij.

De Vreugderijkerwaard

De Vreugderijkerwaard is een 99 ha groot natuurgebied van Natuurmonumenten in de uiterwaarden van de IJssel. Het gebied is bekend om zijn vogelbevolking, die typerend is voor de benedenloop van de IJssel. Bijzondere broedvogels zijn kwartelkoning, visdief, kluut en zwarte stern. In de winter verblijven er duizenden kol- en brandganzen en in het voor- en najaar honderden Kievieten, kemphanen, grutto's en andere steltlopers. Het gebied is daarnaast uniek door de bijzondere stroomdalflora: planten die alleen in het stroomgebied van een rivier groeien. Op de rivierduinen in het gebied komen stroomdalplanten voor als bevertje, sikkelklaver, tripmadam en blauwe bremraap. Veel van deze planten groeiden oorspronkelijk alleen in Midden-Europa. Ze zijn met de stroom van de Rijn meegelift naar het noorden.

Bevers langs de IJssel

In de uiterwaard bij Zalk, het dorp aan de overzijde, werd in 1826 Nederlands laatste bever doodgeknuppeld. Bij vergissing, want de knuppelaar dacht met een otter te maken te hebben. Bevers zijn echter vreedzame planenetters. In 1988 werd de bever weer geherintroduceerd, als eerste in de Biesbosch. Nu komen op veel plaatsen in Nederland weer bevers voor. Ook langs de IJssel leven op diverse plaatsen kleine beverpopulaties.

Moderne Devotie en Doleantie, geloven aan de IJssel

De bevolking van de zuidelijke IJsselstreek is tamelijk vrijzinnig, maar naarmate men verder stroomafwaarts trekt neemt de orthodoxie toe. In het ontstaan van nieuwe geloofsrichtingen speelt de IJsselstreek een grote rol. Dat begon al in de Middeleeuwen. Aan het eind van de 14e eeuw, tijdens het hoogtepunt van de Hanze, werd de rooms-katholieke kerk geplaagd door schandalen en machtsmisbruik. Vanuit de burgerij ontstond een nieuwe beweging die zich toelegde op spiritualiteit, zuiverheid en een persoonlijke beleving van God in plaats van de belegen rituelen uit de moederkerk. Gangmaker in deze beweging, de 'Moderne Devotie' genaamd, was Geert Grote, een handelaar in goeden doen uit Deventer. In die plaats richtte hij geloofsgemeenschappen op waarvan zowel geestelijken als leken deel uitmaakten. Uitgangspunt was een geestelijk reveil tegen de verloedering in de rooms-katholieke kerk en de verzuiving van de volkse zeden. De geloofsgemeenschappen hielden zich vooral bezig met onderwijs en de verbetering van de leefomstandigheden van de bevolking. Om sancties van de katholieke moederkerk te voorkomen werd aansluiting gezocht bij de Franciscaanse Orde die een vergelijkbare levenshouding predikte. Vanuit Deventer werden er kloosters opgericht in Windesheim, Diepenveen en in Zwolle (het Agnietenklooster, met de monnik en mystieke schrijver Thomas à Kempis als beroemdste vertegenwoordiger). Het klooster Windesheim werd het epicentrum van de beweging, die veel invloed kreeg in de geestelijke wereld en in de verschillende stadsbesturen. Ze breidde zich ten slotte uit over de hele Hanzeregio en de omgeving van Keulen en telde uiteindelijk ongeveer honderd kloostergemeenschappen in Noord- en Oost Nederland en in Noord-Duitsland. Zo werd de Moderne Devotie een voorloper van de Reformatie, welke in de vroege 16e eeuw begon met de proclamatie van Luther in Wittenberg. Evenzeer was de Moderne Devotie van grote invloed op de voorloper van het humanisme Desiderius Erasmus.

Ook in de tweede helft van de 19e eeuw speelde de IJsselstreek een belangrijke rol in de verandering van het kerkelijke landschap. Tot dan toe was de Nederduits Gereformeerde Kerk de officiële staatskerk, later omgedoopt tot Nederlands-Hervormde Kerk. In de loop van de 19de eeuw ontstonden op verschillende momenten scherpe tegenstellingen tussen de vrijzinnige en de rechtlijnige vleugels binnen deze kerk. Zo was er in 1834 een afsplitsing van een groep rechtzinnigen onder leiding van dominee De Cock in Ulrum. Deze groep ging verder onder de naam Christelijk Gereformeerde Kerk. In 1886 verliet opnieuw een groep rechtzinnigen de staatskerk. Deze keer onder leiding van de dominee en (latere) politicus Abraham Kuiper. Zij vormden de Gereformeerde Kerk. Deze afsplitsing staat bekend als de 'Doleantie', de beweging van het beklag.

De Doleantie was meer dan een geloofskwestie, er was ook sprake van een groot cultureel schisma. Kampen is hiervan een goed voorbeeld. Tot ver in de 19e eeuw vormden de gegoede, vrijzinnige burgerij er de macht in zowel de bestuurlijke als de geestelijke wereld. Dat leverde grote spanningen op in de Kampense gemeenschap, die vooral bestond uit ambachtslieden, dagloners en pachtboeren. Daardoor kreeg Kuipers 'beweging van kleine luyden' in deze omgeving veel aanhang. Dit leidde tot een omwenteling in het stadsbestuur en in de kerkenraad. De vrijzinnigheid werd uitgebannen en tot op de dag van vandaag overheerst de orthodoxie in deze hoek van het land. Later volgde een verdere versplintering van het rechts-orthodoxe landschap, waaronder in 1926 het dispuut over de vraag of de slang in het paradijs nu wel of niet had gesproken. Anders gezegd: of je de Bijbel letterlijk moest nemen of niet. Dominee Geelkerken beweerde van niet en werd door de synode van Assen uit zijn ambt gezet. Als voorlopig sluitstuk geldt de afsplitsing van de vrijgemaakt gereformeerden in 1944 naar aanleiding

van het dispuut over de betekenis van de kinderdoop. Ook hier speelden sociale kwesties een grote rol. De geïsoleerde ligging van het Kampereiland droeg verder bij aan het behoudend karakter. Tot op de dag van vandaag overheersen in Kampen, Zwolle, Genemuiden en het aangrenzende deel van de Noord-Veluwe de (streng-)christelijke partijen in de gemeentepolitiek en heerst de zondagsrust in de IJsseldelta.